

MAJ-7868   **Seat No.** _____

Third Year B. Com. (Non CBCS) Examination

February - 2018

Advance Statistics : Paper - III

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના :**
- (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.
  - (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
  - (૩) જમણી બાજુએ ગુણ દર્શિવેલા છે.
  - (૪) આંકડાશાસ્ત્રીય કોષ્ટકોનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

૧ (અ) સમજાવો : ૧૦

- (૧) બજાર સમતોલપણું
- (૨) ઈજારો.

(બ) સાબિત કરો કે $\eta = \frac{A \cdot R}{A \cdot R - M \cdot R}$ બજાર સમતોલ કિંમત અને ૧૦

$$\text{જથ્થો શોધો } D : p = 46 - 6x^2 \text{ અને } S : p = 6 + 4x + 2x^2$$

અથવા

૧ ટૂંકનોંધ લખો : ૨૦

- (૧) માંગ અને પુરવઠો
- (૨) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા
- (૩) આમદાની વિધેય અને ખર્ચ વિધેય
- (૪) પુરવઠાની મૂલ્ય સાપેક્ષતા.

૨ (અ) ગ્રાહકનું તુષ્ટિગુણ વિધેય $U = 4x^3y^3$ અને બજેટ સમીકરણ ૧૦

$x + 2y = 12$ હોય, તુષ્ટિગુણ વિધેયને મહત્વ બનાવે તેવી x અને y કિંમતો શોધો.

(બ) n -ઘાતના સમપરિમાણ ઉત્પાદન વિધેય માટે ઓઈલરનું પ્રમેય લખો અને ૧૦ સાબિત કરો.

અથવા

૨ સમજૂતી આપો : ૨૦

- (૧) સરેરાશ ઉત્પાદન અને સીમાન્ત ઉત્પાદન
- (૨) તુષ્ટિગુણ વિધેય અને બજેટ સમીકરણ
- (૩) કોબ-ડાલાસ ઉત્પાદન વિધેય
- (૪) ઈજારો અને બે વસ્તુઓનું ઉત્પાદન.

૩ (અ) સરળીકરણનો આંક ૦.૩૦ અને શરૂઆતનું અનુમાન ૧૦૦ લઈને નીચેના ૧૦ જુદા જુદા વર્ષના વેચાણનું પૂર્વનુમાન શોધો :

વર્ષ (x)	2012	2013	2014	2015	2016
વેચાણ (y) (કરોડ ર.માં)	188	199	212	227	231

- (બ) ત્રણ ઉદ્યોગ માટે નીપજક-નીપજ પૃથક્કરણ રીત સમજાવો. ૧૦

અથવા

૩ (અ) બે ઉદ્યોગ A અને Bનો તાંત્રિક અંકોનો શ્રેષ્ઠિક નીચે પ્રમાણે છે : ૧૦

$$\begin{pmatrix} 0.10 & 0.20 \\ 0.10 & 0.25 \end{pmatrix}$$

જો છેવટની માંગ ઉદ્યોગ-A અને B માટે અનુક્રમે 660 અને 800 થાય ત્યારે ઉદ્યોગ-A અને Bનાં કુલ ઉત્પાદન શોધો.

(બ) નીચેની માહિતી માટે $y = a + bx + cx^2$ નું અન્વાયોજન કરીને ૧૦
વર્ષ 2010ની કિંમતનું પૂર્વનુમાન શોધો :

વર્ષ	2004	2005	2006	2007	2008	2009
કિંમત	100	107	128	140	181	192

૪ નીચેની લેટિન ચોરસ યોજના માટે વિચરણાનું પૃથક્કરણ કરો : ૨૦

A 12	C 19	B 10	D 8
C 18	B 12	D 6	A 7
B 22	D 10	A 5	C 21
D 12	A 7	C 27	B 17

અથવા

૪ એક ગુણાધર્મીય વર્ગીકરણ અને દ્વિગુણધર્મીય વર્ગીકરણ માટે વિચરણાના ૨૦
પૃથક્કરણાની રીત ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.

૫ (અ) બે ગુણધર્મોની સ્વતંત્રતાનું પરીક્ષણ કરવાની રીત સમજાવો. ૧૦

(બ) નીચેની માહિતી માટે પોયસન વિતરણનું અન્વાયોજન કરો અને તેની ૧૦
યોગ્યતાનું પરીક્ષણ વિશે ૫% સાર્થકતાની કક્ષાએ કરો :

પેજ દીઠ ભૂલ સંખ્યા (x)	0	1	2	3	4
પેજની સંખ્યા (f)	223	142	48	15	4

અથવા

૫ (અ) પ્રકાર-I અને પ્રકાર-II ભૂલો, આગણક અને પ્રાચલની સમજૂતી આપો. ૧૦

(બ) ઉદાહરણો સહિત નિરાકરણીય પરિકલ્પના અને વૈકલ્પિક પરિકલ્પના ૧૦
સમજાવો.

અથવા

૫ (અ) બે પ્રામાણ્ય સમાનિક્ષિતાની વિચરણોની સમાનતાનું પરીક્ષણ સમજાવો. ૧૦

(બ) બે નિરપેક્ષ નિદર્શાની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

નિદર્શા	મધ્યક	પ્ર.વિ.	પરિમાણ
I	7	5.1	10
II	4	3.33	10

5% સાર્થકતાની કક્ષાએ $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ નું પરીક્ષણ કરો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) All questions are compulsory.
(3) Marks indicated on right-side.
(4) Use of statistical tables is allowed.

- 1** (a) Explain : **10**
(1) Market Equilibrium
(2) Monopoly.
- (b) In usual notations prove that $\eta = \frac{A \cdot R}{A \cdot R - M \cdot R}$ and **10**
obtain the market equilibrium price and quantity

$$D: p = 46 - 6x^2 \text{ and } S: p = 6 + 4x + 2x^2$$

OR

- 1** Write short note on : **20**
(1) Demand and supply
(2) Price elasticity of demand
(3) Revenue Function and Cost Function
(4) Price elasticity of supply.

- 2** (a) Utility function of consumer is $U = 4x^3y^3$ and budget **10**
equation is $x + 2y = 12$. Find the value of x and y such that
utility function becomes maximum.
(b) State and prove Euler's theorem for n^{th} degree **10**
homogeneous production function.

OR

2 Explain : 20

- (1) Average Production and Marginal Production
- (2) Utility function and Budget-equation
- (3) Cobb-Web production function
- (4) Monopoly and production of two commodities.

3 (a) Obtain the forecasting about sales of the following 10 different years taking coefficient of smoothing 0.30 and initial cost 100.

Year (x)	2012	2013	2014	2015	2016
Sales (y) In crore Rs.	188	199	212	227	231

- (b) Explain method of Input-Output analysis for three industries. 10**

OR

**3 (a) Technical coefficient matrix for two industries 10
A and B given below :**

$$\begin{pmatrix} 0.10 & 0.20 \\ 0.10 & 0.25 \end{pmatrix}$$

Find the total production for each industry for final demands are 660 and 800 respectively.

- (b) For the following data fit $y = a + bx + cx^2$ and forecast 10 the value of the year 2010 :**

Year	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Value	100	107	128	140	181	192

- 4** Analyse the following Latin Square Design : **20**

A_{12}	C_{19}	B_{10}	D_8
C_{18}	B_{12}	D_6	A_7
B_{22}	D_{10}	A_5	C_{21}
D_{12}	A_7	C_{27}	B_{17}

OR

- 4** Explain the method of analysis of variance for one way classification and two way classification through illustration or examples. **20**
- 5** (a) Explain the method of test of two independent of two attributes. **10**
- (b) Fit Poisson Distribution to the following data and test the goodness of fit at 5% level of significant. **10**

No. of errors per page (x)	0	1	2	3	4
No. of pages (f)	223	142	48	15	4

OR

- 5** (a) Explain : Type-I and Type-II errors, Statistic and parameter. **10**
- (b) Explain : Null Hypothesis and Alternative Hypothesis with illustrations. **10**

OR

- 5** (a) Explain the method to test the significance of equality of two variances of two normal populations **10**
- (b) For two independent sample of the following information obtained. **10**

Sample	Mean	S.D.	Size
I	7	5.1	10
II	4	3.33	10

Test $H_0: \mu_1 = \mu_2$ at 5% level of Significance.
